

Module Oplossingen

De module Oplossingen beschrijft in 5 submodules wat de financieel hulpverlener doet om een oplossing te realiseren.

Doel

De financieel hulpverlener streeft naar de best passende oplossing op basis van de afloscapaciteit, vermogen, omstandigheden en toekomstperspectief. Daarvoor zijn verschillende oplossingen: een herfinanciering en een betalingsregeling zijn de oplossingen als het mogelijk is voor de hulpvrager om de vordering(en) volledig (100%) te betalen. Als op basis van de afloscapaciteit van de hulpvrager een gedeeltelijke terugbetaling mogelijk is dan zijn daarvoor een saneringskrediet (SK) of een schuldbemiddeling (SB) mogelijk. Indien er geen afloscapaciteit beschikbaar is, wordt een schuldregeling zonder afloscapaciteit voorgesteld (SA).

De module Oplossingen bestaat dus uit de submodules:

- submodule Herfinanciering;
- submodule Betalingsregeling;
- submodule Saneringskrediet;
- submodule Schuldbemiddeling;
- submodule Schuldregeling zonder afloscapaciteit;

en volgt op de module Schuldregeling waarin staat beschreven hoe de financieel hulpverlener werkt aan het akkoord tussen de hulpvrager(s) en de schuldeisers.

Dienstverlening combineren

Het is mogelijk om bij dezelfde hulpvrager verschillende vormen van dienstverlening, zoals in de modules van de NVVK omschreven, tegelijk uit te voeren. Een gekozen oplossing gaat altijd gepaard met een aanbod voor een vorm van begeleiding die past bij de hulpvrager: zo kort als kan, zo lang als nodig. Aan de hulpvrager wordt, naast de in de submodules genoemde oplossingen, een begeleidingsaanbod gedaan dat aansluit bij de behoefte van de hulpvrager en nazorg aangeboden. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk om naast een saneringskrediet de hulpvrager ook budgetbeheer of een andere vorm van begeleiding te bieden.

Submodule

Herfinanciering

De submodule Herfinanciering beschrijft wat de financieel hulpverlener doet om een 100% terugbetaling met een herfinanciering te realiseren.

Doel

Het doel van de herfinanciering is om de geïnventariseerde vordering(en) ineens en voor 100% te voldoen. Een schuldregeling gaat altijd gepaard met een aanbod van een vorm van begeleiding die past bij de hulpvrager (zo kort als kan, zo lang als nodig).

Wettelijk kader

Om financiële advies- en bemiddelingsdiensten te mogen verlenen – zoals het openen van een bankrekening ten behoeve van een schuldregeling of budgetbeheer – heeft een organisatie meestal een vergunning nodig van de AFM. Gemeenten zijn hiervan uitgezonderd (tot 1 januari 2024 waren krediet-banken dat ook, maar dat is inmiddels niet meer zo). De medewerkers moeten bovendien voldoen aan de wettelijke vakbekwaamheidseisen bij advies of bemiddeling ten aanzien van financiële producten en in het bezit zijn van een Wft-diploma.

De wettelijke kaders voor de herfinanciering komen uit:

- de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs);
- het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening (Bgs);
- de Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- de Wet op het financieel toezicht (Wft);
- de vrijstellingsregeling Wft;
- de Wet op het consumentenkrediet (Wck);
- de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

Vereiste kennis

De financieel hulpverlener moet kennis hebben van dit wettelijk kader en van:

- geldende convenanten en afspraken met schuldeisers;
- het schuldhulpverleningsproces;
- stress-sensitief werken;
- de regels om de afloscapaciteit vast te stellen en te verdelen onder preferente en concurrente schuldeisers;
- aansprakelijkheid voor en verhaal van schulden, bijvoorbeeld het van toepassing (geweest) zijnde huwelijksgoederenregime;
- zekerheidsrechten zoals bijvoorbeeld pandrecht;
- de handreiking 'Het begeleiden van inwoners vanuit de elementen basisdienstverlening' van de VNG en de NVVK.

Aanbod

In een herfinanciering bied je maximaal 36 keer de maximale afloscapaciteit aan. De termijn spreek je samen af. Dit betekent dat het aangeboden bedrag vastligt maar dat de totale afloscapaciteit verdeeld kan worden over meer dan 36 maanden indien de situatie van de hulpvrager daarom vraagt.

Beschrijving

De afsluiting van een herfinanciering gaat via de eigen organisatie als dat een gemeentelijke of andere kredietbank is of via de financieel hulpverlener die bemiddelt naar een gemeentelijke kredietbank, een reguliere bank of een andere financieringsmogelijkheid (bijvoorbeeld privépersoon of werkgever), die vervolgens de herfinanciering verstrekt.

De financieel hulpverlener vraagt de hoogte van de openstaande vorderingen en de bijbehorende gegevens op bij schuldeisers of maakt gebruik van het overzicht dat is samengesteld tijdens de uitvoering van de module Schuldregeling. Het overzicht van de openstaande vorderingen dient als basis voor het financieringsvoorstel dat gemaakt wordt met inachtneming van de bepalingen uit de Wft.

Werkzaamheden

Om de herfinanciering tot stand te brengen voert de financieel hulpverlener of de kredietadviseur o.a. de volgende activiteiten uit:

- controle op afloscapaciteit en looptijd;
- controleren op de aanwezigheid van een ondertekend aanvraagformulier en een machtiging;
- opvragen van de hoogte van de schuld bij de schuldeiser(s);
- verzorgen van een kredietovereenkomst tussen de hulpvrager en de kredietverlener of, in geval van financiering door een reguliere bank/privégeldschietter, bemiddelen tussen de hulpvrager en de bank/privégeldschietter voor het tot stand brengen van de overeenkomst.

Controle op afloscapaciteit en looptijd

Op basis van de afloscapaciteit van de hulpvrager wordt berekend of 100% terugbetaling van de schulden mogelijk is met een krediet over een looptijd van maximaal 36 maanden. De looptijd van de herfinanciering moet voor een hulpvrager haalbaar zijn.

Controleren op de aanwezigheid van een ondertekend aanvraagformulier en een machtiging

Wanneer de Wgs niet van toepassing is (geen beschikking afgegeven) heeft de financieel hulpverlener een machtiging nodig van de hulpvrager voor het opvragen van de benodigde informatie.

Verzorgen van een kredietovereenkomst

Voor de uitbetaling van een herfinanciering sluit de kredietverlener een kredietovereenkomst met de hulpvrager. Daarin staan de rechten en plichten van beide partijen. De hulpvrager en de kredietverlener ondertekenen de kredietovereenkomst, eventueel met een digitale handtekening. Daarmee beloven ze zich allebei aan de afspraken in de kredietovereenkomst te houden. Ze krijgen elk een exemplaar van de overeenkomst. Mogelijk werk je als financieel hulpverlener bij een organisatie die bevoegd is zelf de herfinanciering te verstrekken of maakt de organisatie gebruik van een samenwerking met een

kredietverlener. Om snelheid te behouden bied je het dossier direct na het bereiken van een overeenstemming met de schuldeisers aan bij de kredietverlener

Aandachtspunten

Beoordeling kredietaanvraag

De professionele kredietverlener beoordeelt volgens de eigen criteria en/of op basis van de geldende wetgeving of een krediet verantwoord is en of er voldoende vertrouwen is in het aflossingsgedrag van de hulpvrager; bijvoorbeeld op basis van de motivatie; eventuele borgstelling, toekomstperspectief.

Geen provisie toegestaan

De financieel hulpverlener mag geen provisie ontvangen of verstrekken voor het bemiddelen bij de totstandkoming van de herfinanciering.

Borgstelling

Bij het inzetten van het product Herfinanciering is het van belang dat aan de voorwaarden wordt voldaan van de kredietverlener. De kredietverlener bepaalt de noodzaak voor het inzetten van bijvoorbeeld:

- borgstelling;
- pandrecht;
- volmacht.

BKR-toets

Kredietverleners raadplegen het Centraal Krediet Informatiesysteem (CKI) om te weten of iemand een krediet heeft en wat zijn betaalgedrag is met betrekking tot de geregistreerde verplichtingen. Met dat overzicht van gegevens bepaalt de kredietverlener of het verantwoord is dat iemand een lening afsluit.

BKR-registratie

Een herfinanciering wordt door de kredietverlener bij BKR geregistreerd.

Submodule

Betalingsregeling

De submodule Betalingsregeling beschrijft wat de financieel hulpverlener doet om een 100% terugbetaling met een betalingsregeling te realiseren.

Doel

Het doel van de betalingsregeling is het volledig (100%) betalen van de geïnventariseerde vordering(en) in een aantal termijnen. Een betalingsregeling gaat altijd gepaard met een vorm van begeleiding die past bij de hulpvrager (zo kort als kan, zo lang als nodig).

Wettelijk kader

Om financiële advies- en bemiddelingsdiensten te mogen verlenen – zoals het openen van een bankrekening ten behoeve van een schuldregeling of budgetbeheer – heeft een organisatie meestal een vergunning nodig van de AFM. Gemeenten zijn hiervan uitgezonderd (tot 1 januari 2024 waren kredietbanken dat ook, maar dat is inmiddels niet meer zo). En de medewerkers moeten voldoen aan de wettelijke vakbekwaamheidseisen bij advies of bemiddeling ten aanzien van financiële producten en in het bezit zijn van een Wft-diploma.

De kaders voor de betalingsregeling komen uit:

- de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs);
- het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening (Bgs);
- de Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- de Wet op het financieel toezicht (Wft);
- de vrijstellingsregeling Wft;
- de Wet op het consumentenkrediet (Wck);
- de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

Vereiste kennis

De financieel hulpverlener moet kennis hebben van het wettelijk kader en van:

- geldende convenanten en afspraken met schuldeisers;
- het schuldhulpverleningsproces;
- stress-sensitief werken;
- de regels om de afloscapaciteit vast te stellen en te verdelen onder preferente en concurrente schuldeisers;
- aansprakelijkheid voor en verhaal van schulden, bijvoorbeeld het van toepassing (geweest) zijnde hu-welijksgoederenregime;
- zekerheidsrechten zoals bijvoorbeeld pandrecht;
- de handreiking 'Het begeleiden van inwoners vanuit de elementen basisdienstverlening' van de VNG en de NVVK.

Aanbod

Bij een betalingsregeling bied je maximaal 36 keer de maximale afloscapaciteit aan. De termijn spreek je samen af.

Dit betekent dat het aangeboden bedrag vastligt maar dat de totale afloscapaciteit verdeeld kan worden over meer dan 36 maanden indien de situatie van de hulpvrager daarom vraagt. Let op, indien daarover geen afspraken zijn gemaakt met de schuldeisers lopen de kosten en rente ook langer door.

Beschrijving

Als het niet mogelijk is om een herfinanciering af te sluiten, maar er kan wel 100% betaald worden, dan is een betalingsregeling een goede keuze.

Tijdens het toewerken naar een betalingsregeling zijn schuldeisers akkoord gegaan met termijnbetalingen op basis van de op dat moment bekende gegevens, afloscapaciteit en verdeling naar evenredigheid van termijnbedragen en afloscapaciteit.

Werkzaamheden

Je voert o.a. de volgende activiteiten uit om de betalingsregeling tot stand te brengen:

- controleren op de aanwezigheid van een ondertekend aanvraagformulier en een machtiging;
- controle op afloscapaciteit en looptijd;
- bewaking van de ruimte in het budgetplan;
- informeren van schuldeisers en hulpvrager over het verloop van de betalingsregeling;
- bepalen en communiceren van de betalingsfrequentie van de betalingsregeling.

Controleren op de aanwezigheid van een ondertekend aanvraagformulier en een machtiging

Wanneer de Wgs niet van toepassing is (geen beschikking afgegeven), heeft de financieel hulpverlener een machtiging nodig van de hulpvrager voor het opvragen van de benodigde informatie.

Controle op afloscapaciteit, looptijd en budgetplan

Uitgangspunt van de betalingsregeling is altijd het berekende vrij te laten bedrag (vtlb). Op basis van de afloscapaciteit die uit de vtlb-berekening komt, bepaalt de financieel hulpverlener of de hulpvrager een 100% betaling van de schuld door middel van een betalingsregeling kan nakomen. De looptijd van de betalingsregeling moet voor een hulpvrager ook haalbaar zijn. Bij looptijden langer dan drie jaar is het noodzakelijk om een lagere afloscapaciteit te hanteren en daarmee extra financiële ruimte in het budgetplan van de hulpvrager te maken.

Informeren schuldeisers en hulpvrager

Bij de start van een betalingsregeling laat de financieel hulpverlener aan de hulpvrager en aan de schuldeisers weten hoe het verloop zal zijn van de regeling en geeft informatie over:

- verwacht aantal termijnen en termijnbedragen;
- betalingsfrequentie van de gereserveerde gelden aan de schuldeisers;
- het uitgangspunt is dat de betalingen maandelijks plaatsvinden, op dossierniveau kan je daarvan afwijken, als je dat beargumenteert en onderbouwt en als de schuldeisers hier nadrukkelijk mee akkoord gaan;

- eventuele kosten die in rekening worden gebracht, indien dit binnen het wettelijk kader en/of de richtlijnen van de NVVK is toegestaan.

Het is ook mogelijk om een betalingsregeling in combinatie met bijvoorbeeld budgetbeheer uit te voeren. Dat is geen verplichting, maar afhankelijk van de behoeften van de hulpvrager.

Aandachtspunten

Zelfredzaamheid hulpvrager

De zelfredzaamheid van de hulpvrager is van belang voor het nakomen van de betalingsregeling. In sommige gevallen kan de hulpvrager zelf de betalingen van een betalingsregeling uitvoeren. Wanneer de hulpvrager voldoende in staat is om de betalingsregeling gedurende de gehele looptijd na te komen, is de inzet van budgetbeheer niet noodzakelijk.

Duurzame Financiële Dienstverlening; afwijkend beleid

Betalingsregelingen kunnen ook voor hulpvragers worden ingezet die problematische schulden hebben maar waar nog geen duurzame oplossing van de totale schuldenlast mogelijk is. Voor deze groep kan Duurzame Financiële Dienstverlening (DFD) worden ingezet.

Binnen DFD is de inzet van betalingsregelingen anders

De betalingsregeling binnen DFD bestaat uit een evenredige verdeling van de afloscapaciteit tussen de (op dat moment) bekende schuldeisers, mits er uiteraard geen beslag is gelegd op (delen van het) inkomen, zonder de toezegging van een 100% betaling van de vordering(en). De financieel hulpverlener helpt de hulpvrager om deze betalingsregelingen te verwezenlijken door:

- een inventarisatie van de vordering(en);
- berekening van de afloscapaciteit;
- voorstel voor een voorlopige betalingsregeling;
- zorgen voor de (eerste) doorbetaling aan de schuldeiser(s).

Submodule Saneringskrediet

De submodule Saneringskrediet beschrijft wat de financieel hulpverlener doet om een gedeeltelijke terugbetaling op het volledige schuldenpakket tegen finale kwijting te realiseren met een saneringskrediet.

Doel

Het doel van een saneringskrediet is om de totale schuldenlast ineens tegen finale kwijting af te kopen, op basis van betaling van een percentage van de totale schuldenlast. De afbetaling aan de schuldeisers is ineens en wordt gedaan met een krediet. Dat krediet noemen we een saneringskrediet. Een saneringskrediet gaat altijd gepaard met een vorm van begeleiding die past bij de hulpvrager (zo kort als kan, zo lang als nodig).

Wettelijk kader

Om financiële advies- en bemiddelingsdiensten te mogen verlenen – zoals het openen van een bankrekening ten behoeve van een schuldregeling of budget-beheer – heeft een organisatie meestal een vergunning nodig van de AFM. Gemeenten zijn hiervan uitgezonderd (tot 1 januari 2024 waren kredietbanken dat ook, maar dat is inmiddels niet meer zo). En de medewerkers moeten voldoen aan de wettelijke vakbekwaamheidseisen bij advies of bemiddeling ten aanzien van financiële producten en in het bezit zijn van een Wft-diploma.

De kaders voor het saneringskrediet komen uit:

- de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs);
- het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening (Bgs);
- de Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- de Wet op het financieel toezicht (Wft);
- de vrijstellingsregeling Wft;
- de Wet op het consumentenkrediet (Wck);
- de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

Vereiste kennis

De financieel hulpverlener moet kennis hebben van het wettelijk kader en van:

- geldende convenanten en afspraken met schuldeisers;
- het schuldhulpverleningsproces;
- stress-sensitief werken;
- de regels om de afloscapaciteit vast te stellen en te verdelen onder preferente en concurrente schuldeisers;
- aansprakelijkheid voor en verhaal van schulden, bijvoorbeeld het van toepassing (geweest) zijnde huwelijksgoederenregime;
- zekerheidsrechten zoals bijvoorbeeld pandrecht;
- de handreiking 'Het begeleiden van inwoners vanuit de elementen basisdienstverlening' van de VNG en de NVVK.

Termijn

Het traject start direct na het teken van de schuldregelingsovereenkomst. Bij een saneringskrediet zorg je binnen twee weken, na een akkoord met de schuldeisers, voor een kredietovereenkomst tussen de hulpvrager en de kredietverlener en voor uitbetaling van de afgesproken bedragen aan de schuldeisers. Een saneringskrediet heeft een looptijd van maximaal 18 maanden, bij beslag op loon kan het zijn dat de looptijd 14 maanden bedraagt wanneer de beslaglegger, ondanks verzoeken daartoe, het beslag niet wil opschorten.

Beschrijving

Een saneringskrediet werkt stress verlagend:

- In het saneringskrediet worden de vorderingen van alle schuldeisers overgenomen door één schuldeiser, de hulpvrager heeft gedurende de looptijd van 18 maanden (of 14 maanden bij beslag) alleen nog de kredietbank (of andere kredietverlener) als schuldeiser.
- De afloscapaciteit staat vooraf vast, de hulpvrager hoeft niet elke wijziging in zijn inkomen, die van invloed is op het vtlb, door te geven aan de

financieel hulpverlener. En de hulpvrager wordt niet meer onderworpen aan hercontroles.

De hulpvrager heeft minder stress en daardoor meer rust om zijn leven weer op te pakken.

Het saneringskrediet is administratief minder belastend voor schuldeisers en vaak financieel aantrekkelijker:

- dossiers kunnen sneller administratief en financieel worden afgehandeld;
- geen hercontroles die in dossiers verwerkt hoeven te worden;
- de opbrengst van schuldbemiddelingen is gemiddeld minder dan het geprognostiseerde bedrag.

De geringere administratieve belasting heeft ook voordelen voor de financieel hulpverlener. Die heeft meer tijd om te werken aan gedragsverandering. Daarmee draagt de inzet van het saneringskrediet bij aan een duurzame oplossing.

De afsluiting van een saneringskrediet gaat via de eigen organisatie als dat een gemeentelijke of andere kredietbank is en anders bemiddelt de financieel hulpverlener naar een (gemeentelijke) kredietbank, een reguliere bank of een andere financieringsmogelijkheid (bijvoorbeeld privépersoon of werkgever), die vervolgens het saneringskrediet verstrekt.

Werkzaamheden

Om het saneringskrediet tot stand te brengen, voer je de volgende activiteiten uit:

- Je verzorgt een kredietovereenkomst of, bemiddelt tussen de hulpvrager en de bank voor het tot stand brengen van de overeenkomst;
- Je draagt zorg voor uitbetaling van het overeengekomen akkoord;
- Je bewaakt de aflossing op (of van) het saneringskrediet.

Verzorgen van de kredietovereenkomst

Voor de uitbetaling van een saneringskrediet sluit de kredietverlener een kredietovereenkomst met de hulpvrager (de kredietnemer). Daarin staan de rechten en plichten van beide partijen. De hulpvrager en de kredietverlener

ondertekenen de kredietovereenkomst, eventueel met een digitale handtekening. Daarmee beloven ze zich allebei aan de afspraken in de kredietovereenkomst te houden. Ze krijgen elk een exemplaar van de overeenkomst. Om het saneringskrediet binnen twee weken na een akkoord uit te kunnen betalen zorg je dat de kredietovereenkomst spoedig tot stand komt. Mogelijk werk je als financieel hulpverlener bij een organisatie die bevoegd is zelf het saneringskrediet te verstrekken of maakt de organisatie gebruik van een samenwerking met een kredietverlener. Bied het dossier direct na het bereiken van een akkoord in de module Schuldregeling aan bij de kredietverlener.

Uitbetaling van het saneringskrediet

Het saneringskrediet wordt rechtstreeks uitbetaald aan de schuldeisers. De uitbetaling vindt plaats volgens het overeengekomen akkoord (module Schuldregeling). Na de uitbetaling verlenen de schuldeisers, volgens afspraak, kwijting van de overgebleven schuld, tenzij wettelijk anders geregeld zoals bij sommige CJIB-vorderingen en DUO schulden.

Aandachtspunten

Afloscapaciteit

Op basis van de afloscapaciteit van de hulpvrager berekent de kredietverlener welk krediet over een looptijd van maximaal 18 maanden kan worden verstrekt. Daar komt richting schuldeisers de opbrengst van het te liquideren en in te zetten vermogen bij de start van de schuldregeling nog bij. Het aantal maanden dat er beslag ligt op het loon kan, als voldaan wordt aan de voorwaarden van de schuldregeling, in mindering worden gebracht op de looptijd. Dit kan voor maximaal 4 maanden.

Beoordeling krediet

De kredietverlener beoordeelt volgens de eigen criteria en op basis van de geldende wetgeving of een krediet verantwoord is en of er voldoende vertrouwen is in het aflossingsgedrag van de hulpvrager; bijvoorbeeld op basis van de motivatie, eventuele borgstelling en/of toekomstperspectief.

Borgstelling

Bij het inzetten van het product saneringskrediet is het van belang dat aan de voorwaarden wordt voldaan van de kredietverlener. De kredietverlener bepaalt de noodzaak voor het inzetten van bijvoorbeeld:

- borgstelling;
- pandrecht;
- volmacht.

BKR-toets

Kredietverleners raadplegen het CKI om te weten of iemand een krediet heeft en wat zijn betaalgedrag is. Met dat overzicht van gegevens bepaalt de kredietverlener of het verantwoord is dat iemand een lening/saneringskrediet afsluit.

BKR-registratie

Een saneringskrediet wordt door de kredietverlener bij BKR geregistreerd.

Wsnp

Indien een schuldenregeling niet slaagt, wordt de mogelijkheid onderzocht voor het indienen van een verzoekschrift dwangakkoord en/of Wsnp. De looptijd van de Wsnp kan alsnog ingaan op de datum van ondertekening van de schuldregelingsovereenkomst. Vanaf die datum dient aantoonbaar te worden voldaan aan de (inspannings-)verplichtingen die ook gelden voor de Wsnp.

Submodule Schuldbemiddeling

De submodule Schuldbemiddeling beschrijft wat de financieel hulpverlener doet om een gedeeltelijke terugbetaling tegen finale kwijting te realiseren met een schuldbemiddeling.

Doel

Het doel van een schuldbemiddeling is om de totale schuldenlast in termijnen tegen finale kwijting af te lossen, op basis van betaling van een percentage van de totale schuldenlast. De afbetaling aan de schuldeisers vindt na afloop van de regeling plaats. Deze regeling noemen we een schuldbemiddeling. Een schuldbemiddeling gaat altijd gepaard met een vorm van begeleiding die past bij de hulpvrager (zo kort als kan, zo lang als nodig)..

Wettelijk kader

Om financiële advies- en bemiddelingsdiensten te mogen verlenen – zoals het openen van een bankrekening ten behoeve van een schuldregeling of budget-beheer – heeft een organisatie meestal een vergunning nodig van de AFM. Gemeenten zijn hiervan uitgezonderd (tot 1 januari 2024 waren kredietbanken dat ook, maar dat is inmiddels niet meer zo). En de medewerkers moeten voldoen aan de wettelijke vakbekwaamheidseisen bij advies of bemiddeling ten aanzien van financiële producten en in het bezit zijn van een Wft-diploma.

De kaders voor een schuldbemiddeling komen uit:

- de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs);
- het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening (Bgs);
- de Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- de Wet op het financieel toezicht (Wft);
- de vrijstellingsregeling Wft;
- de Wet op het consumentenkrediet (Wck);
- de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

Vereiste kennis

De financieel hulpverlener moet kennis hebben van het wettelijk kader en van:

- geldende convenanten en afspraken met schuldeisers;
- het schuldhulpverleningsproces;
- stress-sensitief werken;
- de regels om de afloscapaciteit vast te stellen en te verdelen onder preferente en concurrente schuldeisers;
- aansprakelijkheid voor en verhaal van schulden, bijvoorbeeld het van toepassing (geweest) zijnde hu-welijksgoederenregime;
- zekerheidsrechten zoals bijvoorbeeld pandrecht;
- de handreiking 'Het begeleiden van inwoners vanuit de elementen basisdienstverlening' van de VNG en de NVVK.

Termijn

De looptijd van de schuldbemiddeling start direct na het ondertekenen van de schuldregelingsovereenkomst. Een schuldbemiddeling heeft een looptijd van maximaal 18 maanden, bij beslag op loon kan het zijn dat de looptijd 14 maanden bedraagt wanneer de beslaglegger ondanks verzoeken daartoe het beslag niet wil opschorten.

Beschrijving

Als verwacht wordt dat de afloscapaciteit van een hulpvrager aanzienlijk gaat stijgen, als een hulpvrager een sterk wisselend inkomen heeft of als een kredietverstrekking niet mogelijk blijkt te zijn, is een schuldbemiddeling nog steeds een logische keuze.

Tijdens het toewerken naar een schuldbemiddeling vraag je schuldeisers akkoord te gaan met een prognosevoorstel op basis van de op dat moment bekende gegevens en afloscapaciteit.

Werkzaamheden

Je voert de volgende activiteiten uit om de schuldbemiddeling tot stand te brengen:

- je informeert de hulpvrager en de schuldeisers over het verloop van de regeling;
- je voert minimaal halfjaarlijks hercontroles uit;
- je betaalt de gereserveerde gelden in principe uit na afloop van de regeling;
- je voert de eindcontrole uit.

Hulpvrager en schuldeisers informeren over het verloop van de regeling

Bij de start van een schuldbemiddeling laat de financieel hulpverlener aan de hulpvrager en aan de schuldeisers weten hoe het verloop zal zijn van de regeling en geeft informatie over:

- aantal termijnen en geprognosticeerde termijnbedragen;
- betalingsfrequentie van de gereserveerde gelden aan de schuldeisers;
- eventuele kosten die in rekening worden gebracht indien dit binnen het wettelijk kader en/of de regels van de NVVK is toegestaan;
- wanneer de periodieke herbeoordeling van de financiële situatie (elk half jaar) en terugkoppeling hiervan naar de schuldeisers plaatsvindt.

Hercontrole

Om tijdens de looptijd van de schuldbemiddeling te controleren hoe de regeling verloopt en of zowel de hulpvrager als de schuldeisers op de juiste wijze bediend worden, is er halfjaarlijks een hercontrolemoment. Aan het einde van de schuldbemiddeling volgt er een eindcontrole.

Tijdens die controlemomenten voert de financieel hulpverlener de volgende werkzaamheden uit:

- je bepaalt opnieuw de hoogte van het vtlb inclusief ontvangen toeslagen en daarmee de afloscapaciteit;
- je houdt rekening met wijzigingen in de inkomens- en vermogenspositie van de hulpvrager;

- je controleert of de hulpvrager in de verstreken periode de afloscapaciteit (en eventueel vermogen) volledig heeft ingebracht;
- je controleert het nakomen van de inspanningsverplichting van de hulpvrager;
- je informeert de schuldeisers schriftelijk over de uitkomst van iedere uitgevoerde hercontrole.

Betaling van gereserveerde gelden

Na afronding van de eindcontrole volgt een uitbetaling aan de schuldeisers. Als het saldo van de gereserveerde gelden een uitbetaling mogelijk maakt, ontvangen alle schuldeisers een uitbetaling zoals overeengekomen in het voorstel tot schuldbemiddeling. Wanneer het niet mogelijk is om een uitbetaling te doen, worden de schuldeisers hierover, en over de bevindingen van de eindcontrole, geïnformeerd.

Reserveringen en beslaglegging

Voor schuldregelingen geldt in principe dat het reserveren van de afloscapaciteit start vanaf het moment van de ondertekening van de schuldregelingsovereenkomst. Schuldeisers wordt na ondertekening van de overeenkomst verzocht eventuele beslagen op te heffen en vooralsnog geen verdere invorderingsmaatregelen te nemen.

Indien een schuldeiser besluit het beslag niet op te heffen tot het moment van het slagen van de schuldregeling, dan start toch de regeling van 18 maanden als aan alle voorwaarden van de schuldregeling wordt voldaan. Dat kan betekenen dat er slechts 14 maanden afloscapaciteit wordt gespaard ten behoeve van de schuldregeling.

Aandachtspunten

Beëindig hulpverlening niet te snel

Wanneer er belemmeringen zijn in het verloop van de regeling, dan kan dat het gevolg zijn van stressvolle omstandigheden. Om onnodige uitval te voorkomen

kun je het volgende doen:

- Neem telefonisch contact op met de hulpvrager en bespreek de voortgang of het verloop van de regeling en achterhaal de oorzaak of omstandigheden die de regeling belemmeren.
- Ga na of de hulpvrager ook te maken heeft met andere hulpverleners en attendeer die erop dat er belemmeringen zijn in het verloop van de regeling. Betrek hen (zo mogelijk) bij een oplossing.
- Bied hulp aan de hulpvrager om zijn traject vol te kunnen houden en de financiële problemen stabiel te houden.

Als je de hulpverlening toch beëindigt, dan stuur je de hulpvrager een beëindigingsbeschikking met argumentatie. Er is bezwaar en beroep mogelijk tegen deze beëindigingsbeschikking.

Het stopzetten van de regeling door tussentijdse beëindiging

In het geval de regeling voortijdig wordt beëindigd dan zorgt de financieel hulpverlener ervoor dat:

- Alle betrokkenen direct over de beëindiging worden geïnformeerd inclusief een opgave van de reden (in algemene termen).
- Alle gereserveerde gelden pondspondsgewijs aan de schuldeisers worden uitbetaald als er binnen 4 maanden na een beëindiging nog geen Wsnp verzoek is ingediend.

Wsnp

Indien een schuldregeling niet slaagt, wordt de mogelijkheid onderzocht voor het indienen van een verzoekschrift dwangakkoord en/of Wsnp. De looptijd van de Wsnp kan alsnog ingaan op de datum van ondertekening schuldregelings-overeenkomst. Vanaf die datum dient aantoonbaar te worden voldaan aan de (inspannings-)verplichtingen die ook gelden voor de Wsnp.

Submodule

Schuldregeling zonder afloscapaciteit

De submodule Schuldregeling zonder afloscapaciteit beschrijft wat de financieel hulpverlener doet om een sanering van schulden te realiseren wanneer er geen afloscapaciteit is.

Doel

Doel van een schuldregeling zonder afloscapaciteit is om de totale schuldenlast tegen finale kwijting op te lossen. Er wordt, net als bij andere oplossingen uit deze module, begeleiding aangeboden aan de hulpvrager met als doel de zelfredzaamheid met betrekking tot de financiën te vergroten. Een schuldregeling gaat altijd gepaard met een vorm van begeleiding die past bij de hulpvrager (zo kort als kan, zo lang als nodig).

Wettelijk kader

Om financiële advies- en bemiddelingsdiensten te mogen verlenen – zoals het openen van een bankrekening ten behoeve van een schuldregeling of budgetbeheer – heeft een organisatie meestal een vergunning nodig van de AFM. Gemeenten zijn hiervan uitgezonderd (tot 1 januari 2024 waren kredietbanken dat ook, maar dat is inmiddels niet meer zo). En de medewerkers moeten voldoen aan de wettelijke vakbekwaamheidseisen bij advies of bemiddeling ten aanzien van financiële producten en in het bezit zijn van een Wft-diploma.

De kaders voor een schuldbemiddeling komen uit:

- de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs);
- het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening (Bgs);
- de Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- de Wet op het financieel toezicht (Wft);
- de vrijstellingsregeling Wft;
- de Wet op het consumentenkrediet (Wck);
- de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

Vereiste kennis

De financieel hulpverlener moet kennis hebben van het wettelijk kader en van:

- geldende convenanten en afspraken met schuldeisers;
- het schuldhulpverleningsproces;
- stress-sensitief werken;
- de regels om de afloscapaciteit vast te stellen en eventueel aanwezig vermogen te verdelen onder preferente en concurrente schuldeisers;
- aansprakelijkheid voor en verhaal van schulden, bijvoorbeeld het van toepassing (geweest) zijnde hu-welijksgoederenregime;
- zekerheidsrechten zoals bijvoorbeeld pandrecht;
- de handreiking 'Het begeleiden van inwoners vanuit de elementen basisdienstverlening' van de VNG en de NVVK.

Termijn

De looptijd van de schuldregeling zonder afloscapaciteit start direct na het ondertekenen van de schuldregelingsovereenkomst. De overeenkomst eindigt zodra alle schuldeisers akkoord zijn gegaan. Zoals in het doel is aangegeven wordt bij deze submodule altijd een vorm van begeleiding en nazorg aangeboden. Deze loopt door als de schuldregelingsovereenkomst is beëindigd.

Beschrijving

Als de afloscapaciteit is vastgesteld op € 0,-, en de verwachting is dat er ook in de toekomst geen afloscapaciteit zal zijn, dan wordt aan de schuldeisers de schuldregeling zonder afloscapaciteit voorgesteld.

Is er geen afloscapaciteit beschikbaar maar wel vermogen dat uitgedeeld kan worden, dan wordt dit vermogen in een eenmalige uitdeling aan de schuldeisers aangeboden.

Werkzaamheden

Je voert de volgende activiteiten uit om de schuldregeling zonder afloscapaciteit tot stand te brengen:

- je bericht de hulpvrager en de schuldeisers over de berekening van de afloscapaciteit, de bevindingen met betrekking tot het (gebrek aan) vermogen en de verwachtingen ten aanzien van de ontwikkeling van toekomstige afloscapaciteit;
- als er vermogen beschikbaar is, neem je een eenmalige uitdeling op in je aanbod en bericht je de hulpvrager en schuldeisers daarover;
- na een akkoord van alle schuldeisers op je aanbod informeer je de hulpvrager en schuldeisers dat een regeling tot stand is gekomen; je draagt bij een aanbod van vermogen zorgt voor uitbetaling van het overeengekomen akkoord

Aandachtspunten

Beëindig hulpverlening niet te snel

Wanneer er belemmeringen zijn in de begeleiding van de hulpvrager, kan dat het gevolg zijn van stressvolle omstandigheden. Je kunt hiervoor het volgende doen:

- Neem regelmatig telefonisch contact op met de hulpvrager en bespreek de voortgang.
- Ga na of de hulpvrager ook te maken heeft met andere hulpverleners en attendeer die erop dat er belemmeringen zijn. Betrek hen (zo mogelijk) bij een oplossing.
- Als je de hulpverlening toch beëindigt, dan stuur je de hulpvrager een beëindigingsbeschikking met argumentatie. Er is bezwaar en beroep mogelijk tegen deze beëindigingsbeschikking.

Wsnp

Indien een schuldregeling niet slaagt, wordt de mogelijkheid onderzocht voor het indienen van een verzoekschrift dwangakkoord en/of Wsnp. De looptijd van de Wsnp kan alsnog ingaan op de datum van ondertekening schuldregelings-overeenkomst. Vanaf die datum dient aantoonbaar te worden voldaan aan de (inspannings-)verplichtingen die ook gelden voor de Wsnp.

© NVVK Gewijzigde versie, juni 2025

Alle auteursrechten en andere intellectuele eigendomsrechten op de inhoud van deze module berusten bij de NVVK, branchevereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren. Gebruik van en verwijzing naar de bepalingen in deze module is slechts toegestaan onder vermelding van de bron. De NVVK is niet aansprakelijk voor de wijze waarop niet-leden van de vereniging de bepalingen uit deze module ten uitvoer brengen.

 085 - 489 57 40

 info@nvvk.nl

 www.nvvk.nl